

SPECIFIKA ŽIVOTA SE SLUCHOVÝM POSTIŽENÍM

Motto: Cesta k porozumění leží před námi.

Téma: Život se sluchovým postižením

Cíl: Cílem hodiny je rozšířit a upřesnit znalosti žáků o tématu sluchového postižení, ukázat vhodné a možné způsoby komunikace a odstranit zažité předsudky pomocí vlastního prožitku. Po ukončení výuky by žáci měli chápat, že:

- Při komunikaci s člověkem se sluchovým postižením existují různé možnosti vedoucí ke vzájemnému porozumění
- Auditivní informace a podněty je nutné nahradit či doplnit jiným způsobem
- Sluchové postižení neznamená obvykle žádnou odlišnost v myšlení, učení nebo prožívání, člověk se sluchovým postižením má stejná přání a touhy jako ostatní
- Lidé se sluchovým postižením mohou žít běžný život, jen někdy potřebují naši pomoc nebo speciální pomůcky
- Možnost lidí se sluchovým postižením zapojit se do běžného života někdy omezují různé překážky, které je ale možné odstranit

Čas: 2 vyučovací hodiny
(2 x 45 minut)

Věk: od 3.třídy

Pomůcky:

Video ukázka "Zprávy v českém znakovém jazyce"

Obouruční prstová abeceda – kopie pro všechny žáky

Krátký text k četbě

Článek Desatero pro správnou komunikaci – kopie pro všechny žáky

Video ukázka "Zprávy v českém znakovém jazyce"

Aktivita 1 (15 min)

Český znakový jazyk patří mezi světové jazyky stejně jako třeba angličtina nebo španělština. Pro jeho porozumění je nutné se jej naučit stejně jako každý jiný cizí jazyk.

Na ukázkou vyučující pustí část Zpráv v českém znakovém jazyce. Nejdříve žáci poslouchají zprávy i se zvukem a sledují tlumočení do znakového jazyka. Následuje další část zpráv, tentokrát však bez zvuku. Žáci mohou sledovat pouze obraz a tlumočnicka.

Nakolik porozuměli obsahu zprávy? Z čeho získávali informace? Rozuměli tlumočnickovi? Co jiného kromě zvuku by žákům pomohlo pro porozumění obsahu zprávy?

Zprávy ke stažení zde:

<http://www.ceskatelevize.cz/porady/1097176961-zpravy-v-ceskem-znakovem-jazyce/215411000130610/>

Cíl

Navodit počáteční atmosféru k tématu sluchového postižení, pomocí vlastního prožitku přiblížit svět lidí se sluchovým postižením. Uvědomit si, že při postižení sluchu jsou nezbytné jiné zdroje získávání informací než pouze zvukové.

Prstová abeceda

Aktivita 2 (30 min)

Do skupiny lidí se sluchovým postižením patří neslyšící (neslyší od narození nebo raného dětství, někdy tato komunita používá označení Neslyšící), nedoslýchaví (s částečným poškozením sluchu) a lidé ohluchlí v průběhu života.

Každému vyhovuje jiný způsob komunikace v závislosti na míře a typu postižení. Jedním (často doplňujícím) komunikačním prostředkem je prstová abeceda.

Každý žák dostane přehled prstové abecedy pro dvě ruce. Úkolem každého je připravit si pomocí prstové abecedy krátkou otázku pro spolužáka (např. Co jsi měl dnes k snídani? Kam půjdeš odpoledne? Jaké jídlo máš nejraději?). Na nácvik mají žáci cca 15 min.

Následně se ve třídě promíchají a vytvoří dvojice. Vzájemně si zkouší sdělit připravené otázky a pomocí prstové abecedy na ně i odpovědět.

Jak komunikace probíhala? Bylo jednoduché si porozumět? Která písmena prstové abecedy jsou jednoduchá a která obtížná? Proč? Jaká úskalí by přineslo dorozumívání pouze pomocí prstové abecedy?

Prstová abeceda ke stažení zde:

<http://www.lorm.cz/download/HMN/obsahCD/komunikace.html>

Cíl

Seznámit se s novým komunikačním prostředkem, uvědomit si náročnost a úskalí neverbální komunikace.

Omezený poslech

Aktivita 3 (15 min)

Vyučující předčítá krátký text (z učebnice, novin atp.). Úkolem žáků je vyzkoušet si porozumění s omezením sluchu. Nejdříve poslouchají bez jakéhokoliv omezení. Na pokyn vyučujícího si rukou překryjí jedno ucho, po chvílce druhé ucho a nakonec si zakryjí obě uši.

Jak se změnila úroveň porozumění čtenému obsahu? Jaké množství informací jim kvůli omezení sluchu „uniklo“? Slyšeli na každé ucho stejně nebo cítili rozdíl? Co by jim pomohlo, aby textu plně porozuměli i bez sluchu?

Cíl

Pomocí vlastní zkušenosti získat představu o postižení sluchu a souvisejícím omezení komunikace a získávání informací.

Desatero pro správnou komunikaci

Aktivita 4 (30 min)

Žáci pracují v menších skupinkách, jejich úkolem je společně připravit alespoň 5 pravidel pro vhodnou komunikaci s člověkem se sluchovým postižením. Když se setkám s člověkem, který vůbec neslyší nebo slyší špatně, tak...

Po zhruba 15 minutové přípravě prezentují skupinky svoje pravidla před ostatními. Na závěr vyučující rozdává každému tištěné Desatero pro správnou komunikaci. Ve kterých bodech se žáky vytvořená pravidla shodovala s desaterem? Co chybělo?

Cíl

Odbourat předsudky, nebát se komunikovat s lidmi se sluchovým postižením a umět nabídnout vhodnou pomoc.

Vypracovala: Bc. et Mgr. Lucie Teresa Šultesová

Datum: 10. 6. 2015